

ΘΕΜΑ: Νομοθετικά μέτρα για τη συμμόρφωση της Ελλάδας προς τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

1. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (το εξής: ΕΔΔΑ) έχει εκδόσει ως την 31/12/1996 δεκαεπτά (17) αποφάσεις που αφορούν υποθέσεις ελληνικού ενδιαφέροντος. Από αυτές δώδεκα (12) διαπιστώνουν παραβίαση διατάξεων της Σύμβασης.

2. Σύμφωνα με την έως τώρα πρακτική, η συμμόρφωση της Ελλάδας προς τις καταδικαστικές αποφάσεις περιορίζεται στην καταβολή αποζημίωσης, ενώ ουδέποτε ως τώρα απόφαση του ΕΔΔΑ έδωσε έναυσμα για την τροποποίηση της νομοθεσίας μας.

3. Πρέπει να σημειωθεί ότι η συμμόρφωση κατατείνει εντέλει όχι απλώς στην ικανοποίηση των δικαιωμάτων του προσφεύγοντος αλλά και στην εναρμόνιση της νομοθεσίας των κρατών προς τους ορισμούς της Σύμβασης. Η προοπτική αυτή δεν φαίνεται ωστόσο να έχει απασχολήσει σοβαρά τους καθ' ύλην αρμόδιους Υπουργούς.

4. Τα θέματα για τα οποία καταδικάστηκε ως τώρα η Ελλάδα ανάγονται κυρίως στην προστασία της θρησκευτικής ελευθερίας, την προστασία της ιδιοκτησίας, την έννομη προστασία και την προστασία της προσωπικής ασφάλειας.

5. Είναι προφανές ότι η χώρα μας οφείλει να λάβει επείγοντως όλα τα πρόσφορα νομοθετικά ή διοικητικά μέτρα για την εναρμόνιση της έννομης τάξης μας προς τις προδιαγραφές της ΕΣΔΑ. Διαφορετικά, αναμένεται με βεβαιότητα η έκδοση, με εντεινόμενο ρυθμό, καταδικαστικών αποφάσεων για ζητήματα για τα οποία το Δικαστήριο έχει ήδη αποφανθεί.

6. Το τελευταίο ενδεχόμενο αποκτά ιδίως επικαιρότητα σε ζητήματα θρησκευτικής ελευθερίας αλλά και σε θέματα προστασίας της ιδιοκτησίας και της εύρυθμης λειτουργίας της Δικαιοσύνης (αρχή της χρηστής δίκης).

7. Ενόψει αυτών πρέπει να αναληφθεί αμέσως πρωτοβουλία από τους αρμόδιους Υπουργούς (Παιδείας και Θρησκευμάτων, Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Εξωτερικών) για την ταχεία εναρμόνιση της νομοθεσίας μας σε όσες περιπτώσεις έχει ήδη διαπιστωθεί η ασυμβατότητά της με τις προδιαγραφές της Σύμβασης.

8. Στο συνημμένο Παράρτημα I αναφέρονται τα συναφή ζητήματα ή και οι σχετικές διατάξεις, ενώ στο Παράρτημα II περιλαμβάνονται οι ελληνικού ενδιαφέροντος αποφάσεις του Δικαστηρίου.

9. Θα ήταν χρήσιμο να σταλεί επιστολή προς τους αρμόδιους Υπουργούς (βλ. παραπάνω 7), προκειμένου να αναλάβουν πρωτοβουλία για την εναρμόνιση της νομοθεσίας μας προς τους ορισμούς της ΕΣΔΑ.

Αθήνα, 24 Φεβρουαρίου 1997

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ (άρθρο 9 ΕΣΔΑ)

ΥΠΟΘΕΣΗ

ΚΟΚΚΙΝΑΚΗΣ (25.5.1993)

ΣΧΕΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

-άρθρο 4 του α.ν. 1363 της 15 Αυγούστου 1938 "περί κατοχυρώσεως διατάξεων των άρθρων 1 και 2 του εν ισχύι Συντάγματος" (ΦΕΚ Α 305/3.9.1938)

-άρθρο 2 του α.ν. 1672 της 22 Μαρτίου 1939 "περί τροποποιήσεως του α.ν. 1363/1938 κλπ." (ΦΕΚ Α 123/29.3.1939)

ΜΑΝΟΥΣΑΚΗΣ
(26.9.1996)

-άρθρο 1 του α.ν. 1363 της 15 Αυγούστου 1938 "περί κατοχυρώσεως διατάξεων των άρθρων 1 και 2 του εν ισχύι Συντάγματος" (ΦΕΚ Α 305/3.9.1938)

-άρθρο 1 του α.ν. 1672 της 22 Μαρτίου 1939 "περί τροποποιήσεως του α.ν. 1363/1938 κλπ." (ΦΕΚ Α 123/29.3.1939)

-άρθρο 1 παρ.1 και 3 του β.δ. 20.5/2-6-1939 "περί της εκτέλεσης των διατάξεων του αναγκαστικού νόμου 1672/1939"

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ (άρθρο 1 Προσθ.Πρωτ.ΕΣΔΑ)

ΥΠΟΘΕΣΗ

ΚΑΤΙΚΑΡΙΔΗΣ
(15.11.1996)

ΣΧΕΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

-άρθρο 1 παρ.3 του ν. 653/1977 "περί υποχρεώσεως των παροδίων ιδιοκτητών διά την διάνοιξην εθνικών οδών" (ΦΕΚ Α 217/5.8.1977)

ΤΣΟΜΤΣΟΣ
(15.11.1996)

-άρθρο 1 παρ.3 του ν. 653/1977 "περί υποχρεώσεως των παροδίων ιδιοκτητών διά την διάνοιξην εθνικών οδών" (ΦΕΚ Α 217/5.8.1977)

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΗ ΧΡΗΣΤΗ ΔΙΚΗ (άρθρο 6 παρ.1 ΕΣΔΑ)

ΥΠΟΘΕΣΗ

ΦΙΛΗΣ
(27.8.1991)

ΣΧΕΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

- άρθρο 2 παρ.4 και 5 του β.δ. αρ.30 της 31 Μαΐου 1956 περί ΤΕΕ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ (άρθρο 5 ΕΣΔΑ)

ΥΠΟΘΕΣΗ
ΒΙΖΖΟΤΤΟ
(15.11.1996)

ΣΧΕΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ
-ν.1729/1987 περί "Καταπολέμησης της διάδοσης των ναρκωτικών, προστασία των νέων και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ Α 144/7.8.1987): **ο νόμος αυτός είναι σύμφωνος με το πνεύμα του άρθρου 5 ΕΣΔΑ αλλά, όπως παρατήρησε το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, είναι ανενεργός και θα έπρεπε να εφαρμοσθεί στην πράξη**

ΚΑΜΠΑΝΗΣ
(13.7.1995)

Προσωρινή κράτηση, ακρόαση κρατουμένου (άρθρο 287 Κ.Ποιν.Δ.)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΥΠΟΘΕΣΗ	ΙΣΧΥΡΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΕΥΓΟΝΤΟΣ	ΑΠΟΦΑΣΗ ΕΣΔΑ
ΦΙΛΗΣ (27.8.1991)	παραβίαση άρθρων 6 παρ.1, 13, 14 και 6 ΕΣΔΑ	παραβίαση άρθρου 6 παρ.1 ΕΣΔΑ
ΧΑΤΖΗΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ (16.12.1992)	παραβίαση άρθρων 6 παρ.1 και 3β) και 10 ΕΣΔΑ	παραβίαση άρθρου 6 παρ.1 και 3 β) ΕΣΔΑ
ΚΟΚΚΙΝΑΚΗΣ (25.5.1993)	παραβίαση άρθρων 9, 7, 10, 14 και 9 ΕΣΔΑ	παραβίαση άρθρου 9 ΕΣΔΑ
ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ (24.6.1993)	παραβίαση άρθρου 1 πρώτου Προσθ. Πρωτ.	παραβίαση άρθρου 1 πρώτου Προσθ.Πρωτ.
ΣΤΑΜΟΥΛΑΚΑΤΟΣ (26.10.1993)	παραβίαση άρθρου 6 παρ.1 και 3 ΕΣΔΑ	απόρριψη για λόγους σχετικούς με το παραδεκτό, άρθρο 25 ΕΣΔΑ
ΑΓΙΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ (9.12.1994)	παραβίαση άρθρου 1 πρώτου Προσθ. Πρωτ., άρθρων 6 παρ.1, 9, 11, 13, 14 σε συνδυασμό με 6, 9 και 11 της ΕΣΔΑ και 1 του πρώτου Προσθ.Πρωτ.	παραβίαση άρθρου 1 πρώτου Προσθ.Πρωτ. και 6 παρ.1 ΕΣΔΑ
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ ΣΤΡΑΝ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ (9.12.1994)	παραβίαση άρθρων 6 παρ.1 και 1 πρώτου Προσθ. Πρωτ.	παραβίαση άρθρου 1 πρώτου Προσθ.Πρωτ. και 6 παρ.1 ΕΣΔΑ
ΚΕΦΑΛΑΣ (8.6.1995)	παραβίαση άρθρου 6 ΕΣΔΑ	απόρριψη για λόγους σχετικούς με το παραδεκτό, άρθρο 25 ΕΣΔΑ
ΚΑΜΠΑΝΗΣ (13.7.1995)	παραβίαση άρθρου 5 παρ.4. ΕΣΔΑ	παραβίαση άρθρου 5 παρ.4 ΕΣΔΑ
ΑΓΡΟΤΕΞΙΜ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ (24.10.1995)	παραβίαση άρθρων 1 πρώτου Προσθ.Πρωτ., 6 και 13 ΕΣΔΑ	απόρριψη για λόγους σχετικούς με το παραδεκτό, άρθρο 25 ΕΣΔΑ
ΜΑΝΟΥΣΣΑΚΗΣ (26.9.1996)	παραβίαση άρθρου 9 ΕΣΔΑ	παραβίαση άρθρου 9 ΕΣΔΑ
ΒΙΖΖΟΤΤΟ (15.11.1996)	παραβίαση άρθρου 5 παρ.1	απόρριψη για λόγους ουσιαστικούς

ΣΑΔΙΚ (15.11.1996)	παραβίαση άρθρων 9, 10, 11 και 14 ΕΣΔΑ	απόρριψη για λόγους σχετικούς με το παραδεκτό, άρθρο 26 ΕΣΔΑ
ΤΣΟΜΤΣΟΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ (15.11.1996)	παραβίαση άρθρου 1 πρώτου Προσθ.Πρωτ.	παραβίαση άρθρου 1 πρώτου Προσθ.Πρωτ.
ΚΑΤΙΚΑΡΙΔΗΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ (15.11.1996)	παραβίαση άρθρου 6 παρ.1 ΕΣΔΑ και άρθρου 1 πρώτου Προσθ.Πρωτ.	παραβίαση άρθρου 1 πρώτου Προσθ.Πρωτ.
ΒΑΛΣΑΜΗΣ (18.12.1996)	παραβίαση άρθρων 2 πρώτου Προσθ.Πρωτ., 9, 3, 13 ΕΣΔΑ	παραβίαση άρθρου 13 σε συνδυασμό με άρθρα 2 πρώτου Προσθ.Πρωτ. και 9 ΕΣΔΑ
ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ (18.12.1996)	παραβίαση άρθρων 2 πρώτου Προσθ.Πρωτ., 9, 3, 13 ΕΣΔΑ	παραβίαση άρθρου 13 σε συνδυασμό με άρθρα 2 πρώτου Προσθ.Πρωτ. και 9 ΕΣΔΑ

ΣΥΝΟΛΟ: δέκα επτά (17) υποθέσεις εκ των οποίων δώδεκα (12) καταδικαστικές

dis.K4/sisilian.doc/24.2.1997/p.1-6